

JUSTITISMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. april 2011
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2011-792-1614
Dok.: EHL41167

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 649 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 25. februar 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Line Barfoed (EL).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 649 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen omdelt på REU alm. del – bilag 253.”

Svar:

I henvendelsen beskrives en konkret sag, hvor en sigtet i en straffesag mod sin vilje fik beskikket en forsvarer. Den sigtede blev siden idømt en foranstaltningsdom og blev efterfølgende opkrævet ca. 50.000 kr. i sagsomkostninger. Der spørges bl.a. om, hvorvidt det er i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, stk. 3, litra c, at beskikke en forsvarer imod den sigtedes vilje.

Justitsministeriet har ikke kendskab til den omtalte sag, men kan generelt oplyse, at der efter retsplejelovens §§ 731 og 731 a i en række situationer skal beskikkes en offentlig forsvarer, hvis den sigtede ikke selv har valgt en forsvarer. Det gælder f.eks. ved fremstilling for retten med henblik på varetægtsfængsling af den sigtede, eller når tiltale er rejst i sager, der skal behandles under medvirken af nævninger eller domsmænd. Retsplejelovens § 732 indeholder en almindelig bestemmelse om, at der kan beskikkes en forsvarer, såfremt det anses for ønskeligt.

Beskikkelse af en offentlig forsvarer indskrænker ikke sigtedes ret til selv at drage omsorg for sit forsvar, men forsvareren behøver ikke sigtedes samtykke til at foretage de handlinger, som han anser for nødvendige eller hensigtsmæssige til dennes tarv, jf. retsplejelovens § 740.

Findes den sigtede skyldig, er han pligtig at erstatte det offentlige de nødvendige udgifter (herunder til forsvarersalær), som er medgået til sagens behandling, jf. retsplejelovens § 1008, stk. 1.

I bestemmelsens stk. 2-5 er der fastsat en række begrænsninger i den domfældtes forpligtelse til at betale sagens omkostninger:

Af stk. 2 fremgår således, at tiltalte, hvis en undersøgelse har været rettet på en anden forbrydelse end den eller på andre forbrydelser foruden den, for hvilken tiltalte er dømt, ikke har pligt til at erstatte de derved foranledigede yderligere omkostninger.

Af stk. 3 fremgår, at udgifter, der er foranledigede af anke, kun skal udredes af den tiltalte, når disse skridt enten har ført til et for ham ugunstige udfald eller er iværksat af tiltalte og ikke har ført til forandring til tiltaltes fordel.

Det fremgår af stk. 4, at omkostninger, som er forårsagede ved andres fejl eller forsømmelser, ikke bør falde domfældte til last. Retten kan også i dommen begrænse omkostningsansvaret, når den finder, at dette ellers ville komme til at stå i åbenbart misforhold til domfældtes skyld og vilkår.

Herudover fremgår det af stk. 5, at visse nærmere specificerede udgifter, f.eks. rejsegodtgørelse til nævninger og domsmænd, ikke falder domfældte til last.

Retten træffer afgørelse om omkostningsspørgsmålet i forbindelse med dommen eller, når sagen endes uden dom, ved kendelse, jf. § 1012, stk. 1.

Reglerne om inddrivelse af sagsomkostninger, herunder om eftergivelse, hører under Skatteministeriet og er beskrevet i Justitsministeriets besvarelse af 8. december 2010 af Retsudvalgets spørgsmål nr. 145 (Alm. del).

For så vidt angår Den Europæiske Menneskerettighedskonvention kan det oplyses, at det følger af konventionens artikel 6, stk. 3, litra c, at enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, skal have ret til at forsvare sig personligt eller ved bistand af en forsvarer, som han selv har valgt, og, hvis han ikke har tilstrækkelige midler til at betale for juridisk bistand, at modtage den uden betaling, når dette kræves i retfærdighedens interesse.

I den forbindelse bemærkes, at det følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at det ikke er i strid med konventionen at stille krav om, at en anklaget skal være repræsenteret af en forsvarer. Det fremgår endvidere af Domstolens praksis, at en ordning, hvorefter den anklagede i tilfælde af domfældelse pålægges at betale forsvarerudgifter, ikke er i strid med konventionen, såfremt den pågældende har adgang til efterfølgende at få beløbet eftergivet på grund af manglende betalingsevne.